

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . R 84.—

za pol leta . R 42.—

za četrt leta . R 21.—

za 1 mesec . R 7.—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno R 12.—

Uredništvo in uprava:

Ropitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon št. 50

Stavkujoči rudarji se pogajajo s trboveljsko družbo.

Ljubljana, 28. decembra. Danes popoldne so se vršila na pobudo deželne vlade zopet pogajanja med rudarji trboveljske premogokopne družbe in premogokopno družbo. Poleg rudarjev so bili povabljeni k pogajanju poverjenik za socialno skrbstvo Ribnikar, od istega poverjenstva Jaklič, od ministrstva za šume in rude Gošić, od ministrstva za socialno politiko nadzornik inž. Štebi, od poverjenstva za javna dela inž. Zajc, za montanišni urad dvorni svetnik Pirnat in Pitamic, Šuklje od zveže industrijev, dr. Sporn, ravnatelj premogokopne družbe Škubic in zastopnik delavske zbornice v Belgradu Jelošević. K pogajanju so bili pripušeni tudi časnikarski poročevalci. Pogajanja je otvoril rudarski glavar Strgar s kratkim pregledom zahtev vseh organizacij in potekom raznih pogajanj.

Tanik rudarskega Saveza Petaković je v daljšem govoru utemeljeval zahteve delavstva, predložil je zbrane podatke o plačah, dobičkih družbe ter prišel do sklepa, če urada delavske plače po sistemu velenjskih rudarjev pri trboveljski premogokopni družbi, da bodo rudarji sprejeli sporazum.

Po daljši debati, v katero so posegali Strgar, Pirnat, Škubic, Šuklje in delavci, so obravnavali možnost, kako bi se našla

podlaga za sporazum. Končno so se po daljšem odmoru odločili za nadaljnja pogajanja na podlagi, da se minimalna plača zenači s plačo rudarjev v Velenju. Temu se je protivil ravnatelj Škubic. Inž. Šuklje predlaga, naj trboveljska družba natančno prouči sistem v Velenju. Ravnatelj Škubic je proti povišanju cen premoğu, raditega tudi ne more dovoliti zvišanja plač v zahtevanem obsegu. Zastopniki delavstva so navedli številke dobička družbe, pri katerem ne bi bilo treba povišati cen premoğu, družba pa bi vkljub temu imela še milijonske dobičke.

Poverjenik Ribnikar predlaga izvolitev odseka, ki bi proučil velenjski sistem. Končno pa je prišlo do sklepa, da prouči ravnateljstvo trboveljske premogokopne družbe tekem jutrišnjega in pojutrišnjega dne velenjski plačilni sistem, nakar se vrše v četrtek, 30. t. m. ob 2. uri popoldne nadaljnja pogajanja.

Upati je, da bodo sedanja pogajanja privedla do sporazuma. Zahteve delavstva so upravičene, ravnateljstvo družbe pa naj popusti pri svojem stališču ter ustrezne delavstvu. Dolžnost merodajnih faktorjev je, da v interesu deavstva napravijo pri premogokopni družbi odločne potrebne korake.

Pogajanja demokratov in radikalcev razbita.

Pašić vrnil regentu mandat.

LDU Belgrad, 28. decembra. (ZNU) Na včerajšnji seji delegatov radikalne in demokratske stranke, ki se je zavelkla skoro do 14. ure, ni moglo priti do popolnega sporazuma glede razdelitve listnic skupne vlade. Radikalci so pristali na to, da dobe finančni resort demokrati, zato so pa zahtevali, da se njim dodeli ministrstvo za agrarno reformo. Demokratski delegati v zmislu klubovega odloka na včerajšnjem sestanku v vprašanju ministrstva za agrarno reformo niso mogli popustiti. Vsled tega nesoglasja je prišlo do prekinjenja pogajanj ter je g. Pašić ob 15. uri

kromi vrnil poverjeni mandat.

LDU Belgrad, 28. decembra. (ZNU) Nocoj ob 20. uri je bila seja demokratskega kluba. Govorili so o stališču, ki ga naj stranka zavzame v novi situaciji, nastali vsled tega, ker je Pašić vrnil svoj mandat. Govorili so o posledicah, ki bodo nastale v državi in v inozemstvu, ker se ni mogla sestaviti nova vlada. V podrobnosti o teku teh pogajanj se niso spuščali. Vsi govorniki so izrazili željo za pomirjenje. Zelja za sporazum se je izrazila s strani demokratov in s strani radikalcev.

Položaj v konstituantni.

Iz Belgrada prihajajo poročila, da so se pogajanja med radikalci in demokrati za sestavo nove vlade razbita. Stvar izgleda tako, kakor da so se pogajanja prekinila radi ministrskih sedežev. Vendar je mogoče, da so se gospodje ustrašili posledic svojega dela. Če bi se sestavila večina radikalcev in demokratov, bi bila izključena velika večina Slovencev in Hrvatov; kajti radikalci so samo srbska, demokrati pa ogromni večini srbska stranka z malimi slovenskimi in hrvatskimi priveski. Jasno je, da bi taka večina sicer bila močna dovolj, da sklene ustavo, da pa bi jo sklopala srbska večina proti Slovincem in Hrvatom. To pa bi bilo nevarno početje.

Kakor znano, velik del hrvatskih in slovenskih poslancev ni hotel prisesti ter s tem priznati znanega začasnega poslovnika. Radić, hrvatski Narodni klub, komunisti in poslanci Ljudske stranke niso prisegli, hoteč s tem doseči spremembo poslovnika. Le nov poslovník, narejen v smislu zahtev večine slovenskih in hrvatskih strank bi omogočil delo vseh poslancev pri ustavi.

Ko so se začele počitnice, so demokrati hoteli v naglici izvoliti ustavni odbor, ki naj hitro pretrese predlagano ustavo tekom počitnic. Hoteli so, da se le 10 dni se smejo staviti spreminjevalni predlogi k ustavi. Ko mine ta čas, bi bil vsak boj za ustavo sploh nemogoč. Tako bi 12. januarja, ko bi se bili poslanci vrnili s počitnic, sploh ne bilo mogoče predlagati kaj sprememb. Zmagala bi bila centralistična ustava.

S svojim brezobzirnim bojem zoper poslovník in proti izvolitvi ustavnega odbora so poslanci Ljudske stranke to namero preprečili. In to je eden največjih uspehov Demokracije so sicer poslancem večih dnevnice, hoteč jih s tem prisiliti, da odnehajo. To brezprimerno nasilje pa je v masah ljudstva še podžgalo bojno razpoloženje, ki podpira poslance Jugoslovanskega kluba. Radi dnevnic se naši poslanci ne bodo umaknili!

Dejansko pa danes ni le preprečeno, da se ustava čez noč sprejme, doseženo je že s tem bojem tudi to, da se bo poslovník spreminil. S tem se odpro vrata v zbornico tudi večini hrvatskih poslancev, s katerimi bo demokratsko-radikalna večina morala računati.

Medtem se mogoče v radikalnih vrstah scistijo razmere. Radikalci so doslej sledili Pašiću, ki je hotel sodelovati z demokrati, medtem ko je Protić v svojim avtonomišnim načrtom ustave ostal osamljen. Protić je šel tako daleč, da hoče odložiti poslanski mandat ter tudi ni hotel prisesti ter s tem priznati poslovnika. Sicer ni verjetno, da bi Protić s svojim stališčem med radikalci zmagal, vendar je stališče njegovih protivnikov vsled razbitih pogajanj zelo omajano. Demokrati se boje, da pride Protić vendarle na površje.

Naj se zgodi, karkoli hoče, eno je gotovo, da Jugoslovanski klub, ki združuje poslance slovenske in hrvatske Ljudske stranke, ne bo odnehal od boja, če se v celoti ne sprejme v ustavo avtonomija Slovenije in hrvatskih pokrajin.

Krvavi boji za Reko.

Upor prebivalstva na Reki zadušeni.

Trst v obsednem stanju. — Fašistovske revolte.

Ljubljana, 29. dec. Italijanske redne čete so začele prodirati na Reko 24. t. m. popoldne od dveh strani: od Sušaka in Kantride. Za uvod so oddali nekaj topovskih strelov. D'Annunzijevi legionarji so nato razstrelili mostove na Sušaku in Brajdici ter zelezniški most na Zagreb. Razen tega so pripravili po reških hišah strojnice. Glavni poveljnik rednih čet je general Ferrero, vrhovni poveljnik pa armadni poveljnik v Juljski Benečiji: Caviglia. Le-ta je dal brzojavno povelje, naj redne čete nemogočijo vsak daljši odpor in čimprej zasedejo mesto. D'Annunzijeve legionarje vodi general Vaglianini.

Ko so se redne čete približale predmestjem, so jih legionarji sprejeli z ognjem iz strojnih pušk. D'Annunzio se je zatekel v svojo palačo, ki je vsa obdana z žičnimi qvrami in okopi. Od tu neprestano razpošilja plameniče proglase na prebivalstvo in redno vojsko. Prebivalstvo samo želi reda in miru in je vzprizorilo proti D'Annunziju upor, da bi ga vrglo in preprečilo nadaljnje prelivanje krvi. Toda arditji so upor takoj zadušili.

D'Annunzijevi legionarji na otokih Sv. Marka, Krku in Rabu so odtrgani od Reke, a se drže in neprestano streljajo.

Italijansko brodogradništvo je pozvalo D'Annunzijeve torpedovke, naj se udajo. Ker so se torpedovke v odgovor pripravile na boj, je admiral Smonetti dal povelje za otvoritev topovskega ognja. Pri tem je bil zadet D'Annunzijeve torpedolovec «Espero», ki se je potopil.

NEMIRI V BOSNI.

LDU Belgrad, 28. decembra. (ZNU) V Bosni postajajo stavka slabotnejša. Čimdalje več delavcev se javlja k delu. Politični upravitelji vse bodo topot menda morali zagovarjati. Komunisti so se lotili skrajnih sredstev ter se ne strašijo nič zločinov. Njihove oboževne tolpe hodijo od sela do sela, od rudnika do rudnika in agitirajo proti onim, ki hočejo delati. Včeraj je taka tolpa v Tazli streljala na 20 orožnikov, od katerih je eden ubit in eden ranjen, vendar pa je ta napad imel ravno nasprotno posledice, kakor so si jih želeli komunisti. Tolpo preganja vojska. Delavec izjavljajo, da nimajo s tolpo ničesar skupnega in sami obsojajo njeno delo.

LDU Sarajevo, 28. dec. (ZNU) V tuzlanskem okraju je nekaj komunistov odšlo v vasi, da bi hujskali kmetje k vstaji.

Včeraj je došlo poročilo, da je Reka že v rokah rednih italijanskih čet. V bojih da je bil D'Annunzio ubit ali vsaj ranjen. Redne čete imajo doslej okolu 30 mrtvih in 100 ranjenih.

Trst, 28. dec. Akcija uradne Italije proti D'Annunziju je fašistovske kroge v Trstu in ostali Italiji skrajno razburila. V Trstu so se vršile velike fašistovske demonstracije, ob katerih je prišlo do krvavih spopadov s karabinierji in streljanja na obeh straneh. Komisarjat v Juljski Benečiji je proglasil obsedno stanje nad celim ozemljem in uvedel za časopisje preventivno cenzuro. Kljub temu fašisti ne mirujejo. Zapri so do tisoč oseb.

V Zadru so se skušali fašisti polastiti dveh ladij, a je vojaška oblast odločno nastopila proti njim, nakar so se udali.

Velike demonstracije za D'Annunzia so se vršile tudi v Rimu, Turinu in drugih velikih mestih Italije. Rimski občinski svet je z ozirom na bratomorni boj na Reki odgodil sejo in na Kapitolu razobesil zastavo na pol droga.

Ministrski predsednik Giolitti je 27. t. m. sprejel razna odposlanstva in dementiral vesti o D'Annunzijevi smrti ali ranitvi. Rekel je, da je Caviglia dal povelje, naj se redne čete kolikor le mogoče izogibajo prelivanju krvi. Z nastopom proti Reki se je morala Italija požuriti, ker je pretilo posredovanje od strani Jugoslavije. Odposlanci so te Giolittijeve izjave odobravalje vzeli na znanje.

Takoj za njimi so bile odposlane orožniške patrolje. Oddelek orožništva je imel s komunisti krvav spopad, pri čemer se je izkazalo, da so bili komunisti oboroženi s puškami in mitraljezami. Ubit je bil en narednik in en podnarednik. V tuzlanski okraj je poslan oddelek vojaštva, da vzpostavi red in mir.

ČRNOGORSKI KRALJ SE NI OBUPAL.

LDU Pariz, 28. dec. (ZNU) Presbiro Belgrad poroča: «Temps» prinaša notico, ki mu jo je dostevala takozvana črnogorska vlada in ki se glasi: V nasprotju z informacijami listov črnogorska vlada v imenu kralja Nikite tudi nadalje odklanja apnazo, ki jo ponuja kralju vlada kraljevine SHS. Črnogorska vlada ne smatra, da je vprašanje neodvisnosti Črne gore rešeno.

Za slepe.

Povojna doba je prisilila slednjega, da si zagotovi človeka vredno življenje v družbi, ki jo je vojna tako silno in pogubno razkosala. Vsak stremi za tem, kako si napraviti življenje čim ugodneje in čim koristneje, ne samo sebi, marveč tudi celo-

kupnemu človečanstvu. In kdo temu vobče koristnemu stremljenju najbolj pripomore! Mar ni to organizacija, ki sili človeka, da se zavzame za interese posameznih krogov. Mar ni organizacija ona sila, ki vzgaja v človeku čut dolžnosti do bližnjega in vzbujajo obnem v posamezniku čut, ki pravi, da ima dolžnost do ubogege tudi oni, ki je v tem sam svoj gospod. — In tu je točka, pri kateri se moramo ustaviti slepi. Mi ne moremo dalje. — V družbi živimo. Toda družba nam ne more dati fizičnega solnca, onega solnca, ki nam ga je vzeela narava. A vendar je družba ona, ki nam more — vsaj moralno — svetiti po naši — samo po naši poti.

Ako smo mi slepi navezani le nase, smo že — lahko rečemo — vnaprej duševno in telesno izgubljeni. Zato nikakor ne moremo mirovati, dokler nam ne priskočijo srečnejši na pomoč in nam ne nudijo vsaj upanja na boljšo bodočnost. Dobro spričujejo o tem vse kulturne države, ki nudijo tudi slepim priliko napredovanja. Povsod so se našla blaga srca, ki skušajo na ta ali oni način olajšati življenje našim sobratom. — Že po svoji naravi smo odvisni od pomoči. V vsakem dejanju čutimo slepi — bolj tenko kot kdo misli — da smo odvisni, da pri vsakem koraku rabimo človeka, ki mu moramo zaupati. Kako mučna je ta misel, kako mučna je misel, da sami — popolnoma sami ne moremo ničesar učiniti. In nikdo — vsaj oni, ki hoče služiti družbi — ne more prenašati take odvisnosti. Zato si tudi mi želimo to stanje olajšati. Svojo rešilno pot vidimo v organizaciji, v društvenem življenju, v krogu sebi enakih. Geslo »Enaki k enakim« nas more rešiti.

Zato smo si po vzgledu drugih držav in po naročilu svojega socialnega čutenja ustanovili letos v septembru »Podporno društvo slepih«, ki naj bi nam v omejenem pripomoglo do zaželjenega skupnega življenja.

§ 3. društvenih pravil, ki govori o namenu društva, pravi: Namen društva je: a) povzdigovati po moči duševno in telesno blaginjo slepih; b) poviševati njihovo zmožnost do dela in službe; c) udeleževati se časovno pri urejanju oskrbe za slepe in zanimati se za interese slepih ob vsaki priložnosti; d) zanimati se za druga enaka društva v Jugoslaviji.

V Sloveniji je nekaj sto slepih, ki ne uživajo ne moralne ne telesne podpore, ki žive zapuščeni od vseh človeških src. In naše društvo si je naložilo nalogo, z dobrovoljnimi darovi podpirati te zapuščene.

Redni člani društva so izključeno samo slepi in samo njim je društvo ustanovljeno.

Ob tej priliki se obračamo na našo javnost, ki bi blagovolila položiti dar slepim na oltar. Naj bi se javnost blagohotno ozirala na našo prošnjo in pristopala v obilnem številu kot podporni člani (20 K), kot ustanovni člani (500 K). Vsak mal dar se hvaležno sprejme. Blagovolite pošiljati prispevke na naslov: »Podporno društvo slepih« v Ljubljani (Jurásek) Wolfova ulica 12.

F. Jurásek, t. č. predsednik; Anton Skutel, podpredsednik; Andrej Levstek, tajnik; Franc Matičič, blagajnik; Alojzij Levstek in Franc Dolinar, odbornika; Vinko Naglič, Franc Jerala, revizorja.

Odkrite sleparije z našimi izseljenci.

Izseljeniška pisarna Strukelj in Horak zaprta.

Pred nekaj dnevi je policija zaprla izseljeniško pisarno Strukelj in Horak v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35, ker so se dognale razne nerednosti, ki so se vršile pri tej izseljeniški agenturi. Pri policiji se je zglasilo več kmetskih fantov, ki so trdili, da so na roke Leona Strukelja plačali pošne listine po 21.000 kron, dočim Strukelj trdi, da jih še do dneva ovadbe nikdar videl ni.

Strukeljeva uslužbenca, njegov sorodnik Franc Strukelj in neki Adolf Vladiha pa sta pobegnila, seveda tudi vsak s polno majho kmetskih žuljev.

Strukelj je tudi nujno sumljiv, da je čez

jugoslovansko mejo spravljajl kmetske fante, ki so bili vojaški obvezanci, v Ameriko. Preiskava je zelo obširna in v teku. Če bi bil med občinom kdo oškodovan po firmi Strukelj in Horak, naj to javi deželnemu sodišču v Ljubljani, sklicevaje se na oprav. št. Vr IX 2667/20, pismeno ali ustmeno. — Baje je bil Leon Strukelj tudi v svoji novi domovini — Ameriki — med rojaki na zelo slabem glasu in ni užival zaupanja. Kako se mu je zaupalo razdeljevanje ameriških daril, ni prav umljivo, še manj pa je tukaj jasno, kako so se darila razdelila. To bo pa po možnosti doglala preiskava.

strokovnjakov, katere so delegirala vsa ministrstva, ki so interesirana na pogodbi. Predsednik nemške delegacije je Karel pl. Stockhammer, ravnatelj ministrstva za zunanje stvari v Berlinu.

KONSTANTIN IN VENIZELOS.

LDU Pariz, 29. dec. (DunkU) Dopisnik lista »Intransigeant« v Atenah doznava: Sedaj je gotovo, da želi kralj Konstantin navzlic nasprotnemu naziranju vlade delovati skupno z Venizelosom, da bi dosegel sporazum z zavezniki. V političnih krogih menijo, da se bo Venizelos kmalu vrnil. Potem bi prevzel portfelj za zunanje posle, moral pa bi se ukloniti željam kralja, ki so obnem želje večine. Te rešitve bi ne odobral Gunaris, pač pa Stratos. Grki se boje, da bi kralj, ki nikakor ne more voditi zunanjih in notranjih poslov sam, iznova postal igrača kakšne stranke ali svoje okolice, in menijo, da bi povratek kretskega patriota to preprečil. Sodelavci Venizelosi pa se ne bi povrnili v domovino.

POSILI UPRAVE FONDOV.

LDU Belgrad, 29. dec. (ZNU) Kakor je bilo objavljeno s finančnim zakonom za 1920/21, je bil trgovinski minister pooblaščen, da sme izvesti izpremembe in popolitve zakona o upravi fondov, da bo mogla uprava fondov opravljati ne samo dolgoročne hipotekarne posle, temveč tudi kratkoročne, kakor jih opravljajo tudi druge banke, s katerimi se pa uprava fondov dosedaj ni bavila. Med nje spadajo: 1. Dovoljevanje posojil na podlagi vrednostnih papirjev; 2. eskompt in reeskompnt menic; 3. otvarjanje tekočih računov, giro-poslov, izdajanje čekov in akreditivov; 4. kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev na tuj račun; 5. sprejemanje denarja proti obrestim na vložne knjižice in tekoči račun; 6. vplačevanje in izplačevanje za tuj račun; 7. hranjenje denarja in drugih vrednosti. V take posle bo smela uprava fondov vlagati samo denarna sredstva, nabavljena s hranilnimi vlogami ter se bodo vodili popolnoma ločeno od hipotekarnih poslov. Ker je pravilnik za to fondovo poslovanje že gotov, se bo poslovanje takoj začelo. Uprava je že objavila, da bo plačevala za vloge 6% ne obresti, za posojila pa bo zahtevala 9 %.

DRUGI ZAKON PRAVOSLAVNI DUHOVŠČINI PREPOVEDAN.

LDU Belgrad, 28. dec. (ZNU) Po odločbi arhierejskega sabora bo tudi nadalje pravoslavni svečenikom prepovedan drugi zakon. V svečeniških krogih take rešitve niso pričakovali. Zato je odbor sveče-

nškega udruženja sklical člane na sejo, na kateri so sestavili posebno izjavo, namenjeno javnosti in v kateri navajajo razloge proti navedeni rešitvi arhierejskega sabora. Ker odbor smatra, da taka rešitev arhierejskega sabora ni definitivna, se je na 2. februarja 1921 sklicala izredna skupščina svečenikov, ki bo sklepala o tem vprašanju. Prosil so arhierejski sabor, da do te skupščine ustavi svoj sklep glede svečenikov, ki so se drugič poročili, in onih svečenikov, ki so jih poročali.

Politične novice.

+ Odgovor Bunjevcev na Vesničeve besede. Z ozirom na znane dr. Vesničeve besede o Bunjevcih, ki jih je izrekel o priliki posredovanja Jugoslovanskega kluba, odgovarja subotički »Neven«, da je sedaj na vse strani jasno, da je bunjevsko vprašanje najtesneje vezano z usodo ostalih Hrvatov in Slovencev v Jugoslaviji. »Po besedah g. ministra Vesniča — piše »Neven« — moremo svobodno ugotoviti, da smo z ostalimi Hrvati en narod ne samo po jeziku, po veri in ostalih plemenskih lastnostih, nego tudi po usodi, ki nas čaka.«

Dnevne novice.

— Oskrbnina v ljubljanski bolnici. Od 1. januarja 1921 dalje do preklica znaša oskrbnina v ljubljanski bolnici v III. razredu 35, v II. razredu 120 in I. razredu 200 K dnevno. — V Mariboru in Celju III. razred 30, II. razred 120, I. razred 200 K. — V bolnicah v Slovenjem gradu, Brezicah, Ptuj in Murski Soboti III. razred 25, II. razred 100, I. razred 150 K. — V blaznici na Studencu III. razred 25, II. razred 60 in I. razred 100 K.

— Zdravniški nadaljevalno-izobraževalni kurzi. Od 7. do 19. februarja t. l. se vrše na dunajski medicinski fakulteti nadaljevalni kurzi iz notranje medicine in nje sorodnih panog s posebnim ozirom na terapijo. Udeleženci iz Jugoslavije imajo zgolj vplačati vpisnino 500 K, predavatelji pa so se odrekli vsakemu honorarju. Prijave in želje glede stanovanja je nasloviti na uredništvo »Wiener medizinische Wochenschrift«, Wien IX., Porzellangasse 22. Interesentom je program predavanj na razpolago v Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro.

— Zagreb se zabava. Neki zagrebški list omenja, da v Zagrebu že skoraj ni javnega lokala, ki ne bi imel svoje stalne godbe. Ni še minil prepovedani čas, pa se že na vseh straneh naznanjajo plesi in veselice, ki se bodo vršile na Silvestrovo in po novem letu. Odkodi ljudem v tem času veselje za rajanje?

Papir za sobnosliarske šablone. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je prejel večjo množino finega papirja za sobnosliarske šablone, katerega bo razdelil med interese, ki naj prigrasijo svoje potrebščine ustmeno ali pismeno pri navedenem uradu.

— Ukraden bik. V noči na 21. decembra je bil ukraden od neznanih storilcev iz nezaklenjenega kleva posestniku Š. C. v Prelogah št. 26, občina Vrhole, bik, popolnoma bele barve, 9 mesecev star, vreden 1600 K. Storilca, ki je bika vodil, so sledili v smeri po državni cesti proti Konjicam približno do vasi Tepanje, nakar se je sled izgubila.

— Pretep na veselici. Na Štefanov dan je pri večerni veselici v gostilni Josipa Ravnika na Seli prišlo do pretepa. Tovarjniški delavec Josip Kačar je bil oborožen z boksarjem, s katerim je udaril brata Josipa in Andreja Samar ter prvega ranil na nosu, drugega pa na glavi. Brata Samar sta bila prepeljana v deželno bolnišnico, nasilneža pa je policija aretovala.

— Teško poškodovan je Franc Šinkovec iz Žirovsov pri Kranju Jožefa Klopčiča iz Kranja.

— Velika tatvina v St. Vidu. V noči od 20. na 21. decembra je prenočevala 18letna Mimi Otrin, srednjevelike postave, plavalaska, pegastega obraza, pri g. Angeli Brenc v St. Vidu nad Ljubljano in je Bremčevi ukradla zlato žensko uro, zlato verižico, zapestnico, zlat poročni prstan, zlat prstan z zelenim kamnom, zlato iglo, nekaj srebrnega denarja in belo bluzo iz svile. Bremčeva je oškodovana za 15.000 do 20.000 kron.

Ljubljanske novice.

lj Odborova seja SKSZ, bo danes zvečer ob osmih v društvenih prostorih. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

lj Vsem orlovskim odsekom in krožkom! Danes zvečer ob pol 8. uri se vrši v gledališki dvorani Rokodelskega doma prijateljski sestanek na čast udeležencem organizatoričnega tečaja. Vabljeni vsi Orli in Orlice.

lj Silvestrov večer. 31. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v vseh na novo urejenih spodnjih prostorih prvega ljubljanskega konsumnega društva v Zvezdi »Silvestrov

večer« za člane društva, njihove družine in prijatelje. Ker obeta biti to zopet lep in ljubeč večer našega delavstva, ne zamudite te prilike in pridite, da se tam v prijazni družbi poslovimo od starega in nastopimo novo leto.

lj Ljudski oder v Ljubljani ponovi v nedeljo dne 2. januarja 1921 ob pol 8. uri zvečer priljubljeno ljudsko igro s petjem »Reveček Andrejček«. Vstopnice se dobe v predprodaji od četrta dalje v predprodajah kot po navadi.

lj Imenovanje pri južni železnici. Nadzornik Franc Vidic, načelnik komercialnega oddelka pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani, je imenovan za višjega nadzornika.

lj Smrtno ponesrečen epileptik. V noči na 27. t. m. se je v mestni ubožnici v Japljevi ulici ubožec Leopold Krulc smrtno ponesrečil. Dobil je epileptični napad, pri čemer ga je v veliko sio vrгло iz postelje na trda parketna tla. Udaril se je tako močno na sence, da je na mestu izdihnil.

lj S prodajo vozov bo pričela po novem letu Zadruga kovinarjev ob tržnih dnevih na Sv. Jakoba trgu.

lj Po krivih potih hodi Pavla Majdič. Ljubljanska policija je storila vse, da bi se Majdičeva poboljšala, a vse ni nič pomagalo, zato je bila obsojena letos 28. febr. zaradi vlačugarstva na 14 dni zapora. Toda niti kazen jo ni poboljšala in — prišla je pred deželno sodišče, ker je okradla svojo gospodinjino Marijo Gracer (720 kron škode) in ukradla perici Katarini Klopčar culo perila, vrednega 1790 kron. Sodišče je prisodilo Majdičevi 2 meseca težke ječe. Na 6 tednov težke je bila obsojena Neža Čemažar, ker je kradla.

Razne novice.

r B. A. Kistakowski, profesor državnega prava na vseučilišču sv. Vladimira v Kijevu, je umrl 8. t. m., ko mu je bilo komaj 50 let. Rojen je bil v Kijevu. Njegov oče je bil sloveč ruski kriminalist. Kistakowski je bil že kot gimnazijalec in nato kot vseučilišnik večkrat preganjan. Studije je mogel mirno dovršiti šele v Berlinu in Straßburgu, nakar je kot zasebni docent začel s svojo vseučiliško kariero v Moskvi, potem v Jaroslavu in Harkovu. Šele leta 1917. je bil imenovan za profesorja v Kijevu. Bil je zaveden Ukrajinec, ali federalist, eden izmed ustanoviteljev rusinske radikalno-demokratske stranke, ki je njen program izdelal. Spisal je tudi celo vrsto znanstvenih razprav iz stroke ruskega državnega prava.

r Poljske freske iz XIV. stoletja. V cerkvi sv. Janeza v Gnezdnu so ob vojski slučajno odkrili dragocene in jako lepe freske. Zdaj, ko je Gnezdno stalno spojeno s poljsko republiko, so dali rečene freske restavrirati slikarju Rutkovskemu pod nadzorstvom prvega poznanjskega konservatorja Pajzderskega. Freske tvorijo imenito in dragoceno olepšavo božje hiše, ki je eden najizrazovitejših spomenikov najstarejšega poljskega staviteljstva, kakor je Gnezdno sploh najstarejše kulturno mesto na Poljskem. V srednjem veku je bilo Gnezdno dolgo dobo stolno mesto, v katerem so se dali poljski kralji kronati.

r Nova vseučilišča v boljševiški Rusiji. V Jaroslavu, Taškentu in v Simbirskem so otvorili nova vseučilišča. Vseučilišče v Simbirskem je dobilo naziv Leninovo vseučilišče, Lenin pa je bil imenovan »častni rektor« te visoke šole. — S tem poročilom se kaj čudno bere citat, ki ga je prinesla krakovska »Nova Reforma«: Več vseučiliških profesorjev v Simferopolu (v tavrski guberniji) je sklenilo poslati moskovski vladi memorandum, v katerem tako profesorji kakor tudi uradniki in uslužbenci rečenega vseučilišča tožijo, da trpe tako pomanjkanje, da bodo pomrli od lakote ter, ako nemudoma ne pride pomoč, bodo primorani vseučilišče zapustiti in si drugje poiskati zasluzka, zakaj o kakem znanstvenem delovanju pri takšnih odnosih ni sploh govora.

r Najdaljša zračna pošta na svetu. — Zračna pošta iz Newyorka v San Francisco, v daljavi 3000 milj, je danes najdaljša, pa tudi najpopolnejša poštna cesta. Stroji, ki prevoz pošte na tej zračni cesti preskrbujejo, letajo s svojimi tovari 12 do 14 tisoč čevljev nad morskovo površino ter gorskimi čermi in prepadi ob vsakem vremenu. Vožnji red je tako sestavljen, da vlada med železniško in zračno pošto najtesnejše sodelovanje. Poštni aeroplan ima svoje pristane zlasti v večjih mestih, kakor: Chicago, Cheyennu itd. Iz Newyorka nese navadno več kot 16.000 pisem in dopisnic.

r Nadvojvodinja postala redovnica. Luksemburška nadvojvodinja Adela je vstopila pred kratkim kot novinka v samostan Karmeličank v Modeni na Laškem. Ze pred vstopom si je dala odrezati svoje krasne, dolge kite. Pri vratih se je poslovila od matere in sestre.

Odgovorni urednik Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.